ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΡΗΤΩΝ ΡΟΔΟΥ "Ο ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ"

του Ψηλορείτη οι στράτες

Η ΚΑΡΔΙΑ
ΤΣΗ ΚΡΗΤΗΣ
ΧΤΥΠΑ ΚΑΙ
ΣΤΗ ΡΟΔΟ

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο Κ. ΡΟΔΟΥ
Αριθμός Αδείας 9

PRESS POST X+5 PRESS POST
Κωδικός 234248

ΕΛΤΑ Hellenic Post

Τεύχος 105 • Φεβρουάριος - Απρίλιος 2017
• Τ.Θ. 328 85100 Ρόδος

ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ

ΞΥΛΟΦΟΥΡΝΟΜΑΓΕΙΡΕΜΑΤΑ

Ζωντανή μουσική
κάθε Παρασκευή & Σάββατο!

Κλαυδίου Πέππερ 115-117 (περιοχή Ζέφυρος)
85100 Ρόδος, Τηλ.: 2241116072

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΡΟΔΟΥ
Με την τεχνογνωσία των
Εκπαιδευτηρίων Γείτονα

10ο χλμ Ρόδου - Λίνδου
Τηλ.: 22410 87747

Γνώση

Βρεφονηπιακός Σταθμός
Νηπιαγωγείο
Δημοτικό
Γυμνάσιο
Λύκειο
International Baccalaureate

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΡΟΔΟΥ

Πολιτισμός
Άθληση

Μοναδική Επιλογή!

Απ. Παύλου 22
85100 Ρόδος
metalorho@gmail.com

Μ & Χ ΑΣΑΟΥΤΗ
ΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΜΕΛΕΤΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ - ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΜΕΤΑΛΛΟΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΑΕ

ISO9001:2008

PISCINES DEALES
Ο υδάτινος κοσμος σας!

Τηλ. 22410 66839 fax 22410 03520
Κιν. 6944596790, 6948624430

Η καρδιά στη Κρήτης χτυπά και στη Ρόδο

Τεύχος 105 • Φεβρουάριος - Απρίλιος 2017
Κυκλοφορεί ανά 3μηνο • Τιμή τεύχους: 0.10 Ευρώ

του Ψηλορείτη οι Στράτες

Περιοδική Πολιτιστική έκδοση της
Αδελφότητας Κρητών Ρόδου
«Ο ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ»
Οδός: Πατριάρχου Αθηναγόρα 28
Τηλ. & Fax: 2241026738 - Τ.Θ. 328 Ρόδος 85100
www.psiloritis.gr
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Υπεύθυνος Σύνταξης - Τυπογραφείου
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΩΤΑΚΗΣ • Τηλ: 22410.20638
Στο τεύχος αυτό συνεργάστηκαν οι:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
π. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΛΙΒΑΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:
Πρόεδρος: Γιάννης Νιωτάκης
Α' Αντιπρόεδρος: Αντώνιος Ευαγ. Ξεπαπαδάκης
Β' Αντιπρόεδρος: Μανώλης Τσιρακάκης
Γεν. Γραμματέας: π. Εμμαν. Σκλιβάκης
Ειδικ. Γραμματέας: Μαρίνα Παπαδάκη
Ταμίας: Νικηφόρος Στρατήγης

Έφοροι Πνευματικών & Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων:
Νίκος Κουρουπάκης
Φωτεινή Φωνιαδάκη
Δημήτρης Παπασταματίου

Έφοροι Λέσχης:
Ελένη Ποντικάκη
Ειρήνη Μάτση - Ντελλάκη

Εξελεγκτική Επιτροπή:
Βαγγέλης Κορακάκης
Ευφροσύνη Κουβίδη
Κων/νος Αλεξ. Παπαδάκης

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν προσωπικές θέσεις των συντακτών τους.

Σχεδιασμός - Εκτύπωση:
Γραφικές Τέχνες - Εκδόσεις Βιβλίων
ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ Α. & ΣΙΑ Ο.Ε.
Τηλ.& Fax.: 22410.23768 ΡΟΔΟΣ
e-mail:papsot4@otenet.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

- Απο τεύχος... σε τεύχος.....5
- Οι βρούβες.....6
- Εκδηλώσεις 2017.....7
- Έτος Νίκου Καζαντζάκη.....8
- Εκδηλώσεις 2017.....9
- Αποχαιρετισμός - Ξενιτεμός.....10
- Και εις έτη πολλά.....11
- Με το κόψιμο της βασιλόπιτας.....12
- Αρκάδι 2016.....14
- Κρητικά Καληνωρίσματα.....15
- Η κοινωνική προσφορά.....16
- Κοντζές και Διωματάρης, μια άλλη ματιά.....18
- Οι Σταυραετοί.....20
- Μια τηλεοπτική εκπομπή.....21
- Αβάσταχτη ζωή.....22
- Η κραυγή του λύκου.....24
- Βιβλία που πήραμε.....26
- Με βάρσαμο και αρισμαρή.....28
- Αθιβολές - Νάκλια.....29

ΦωτογραφίαΕξωφύλλου
Λάκκοι Χανίων, 1958
Φώτο Toni Schneiders

Σχεδ. Εξωφύλλου:
Ρένα Βουτυράκη

Ελάτε στα
Συνεταιρισμένα
Φαρμακεία
Μέλη
ΣΥΦΑΚ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ
ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ
Συμβουλευτείτε τον Φαρμακοποιό σας
για την ομορφιά
& την ευεξία σας!
Περιηγηθείτε στις Διαδραστικές οθόνες
στα συνεταιρισμένα Φαρμακεία μας!
τώρα και e-shop!
www.syfak.com

Από τεύχος... σε τεύχος

Καινούργιος χρόνος...

Κάθε καινούργια αρχή μας γεμίζει ερωτηματικά. Ιδιαίτερα τον καιρό μας. Θα 'ναι καλύτερος ο καινούργιος χρόνος;

Σε κάθε ξεκίνημα, βάζουμε ένα στόχο. Ελπίζουμε να είναι το αύριο λίγο καλύτερο. Μπορούμε να κάνουμε άραγε σχέδια για καλύτερες μέρες ή είναι ουτοπία; Ποτέ ο άνθρωπος δεν έπαψε να ελπίζει. Οι μεγαλύτεροι θυμούνται με νοσταλγία τα παλιά χρόνια, συχνά μιλάνε γι' αυτά, ενώ η οικονομική κατάσταση δεν ήταν και τότε ιδιαίτερα καλή. Και τότε έκαναν σχέδια και φρόντιζαν να τα επιτύχουν με αγάπη και αφοσίωση. Κάποιες φορές αδιαφορούσαν για την επιτυχία τους. Αυτό που τους ενδιέφερε περισσότερο ήταν ο άνθρωπος και η προσπάθεια...

Οι γέροντες, θυμόσοφοι από τη φύση τους, έλεγαν. «Ο δρόμος έχει παιδί μου σημασία. Οι εμπειρίες που θα αποκτήσεις. Κι από τα λάθη σου παίρνεις μαθήματα. Αρκεί να μην τα ξανακάνεις. Να γίνεις καλύτερος. Να πλουτίσεις από τις εμπειρίες, να αποκτήσεις γνώση. Θα αλλάξεις πολλές φορές στον δρόμο που πορεύεσαι. Δεν είναι κακό. Βάλε καινούργιους στόχους και υπηρέτησέ τους με πίστη, αγάπη και αφοσίωση. Ο κόσμος είναι απίστευτα όμορφος, γεμάτος συγκινήσεις που περιμένουν να τις γευτούμε...»

Έτσι, και το περιβόλι της παράδοσής μας που είναι γεμάτο χρώματα, αρώματα, μουσικές, γεύσεις που περιμένουν να τα κάνουμε κομμάτι του ενδιαφέροντός μας. Κι άνθρωποι γύρω μας με μάτια καθαρά, κρυστάλλινα, που ακτινοβολούν αγάπη, ανιδιοτέλεια, ευγένεια και πίστη στη ζωή. Αυτοί οι άνθρωποι πάντα χαμογελούν. Αν ψάξουμε θα τους βρούμε. Αρκεί κι εμείς να πορευτούμε στον ίδιο δρόμο. Για να γίνουμε συνοδοιπόροι τους...

Καλή χρονιά.
Γιάννης Νιωτάκης

Τις ευχές που φέτος σας δίνουμε μας τις έστειλε πριν από είκοσι χρόνια ο αξέχαστος ακριβός μας φίλος Κωστής Φραγκούλης που έφυγε από κοντά μας το 2005, εκατό χρονών. Έχουν ιδιαίτερη αξία...

Χρόνια πολλά σας εύχομαι απ' το Μεγάλο Κάστρο
και οδηγό σας να 'χετε των Χριστουγέννων τ' Άστρο.
Φανάρι – φως στο δρόμο σας να σασε συνοδεύγει
κι από κοντά σας ο Χριστός ποτέ του να μη φεύγει.
Και των αγγέλων και βοσκών το «Επι γης ειρήνη»,
σ' όλη την Ανθρωπότητα έργο ζωής να γίνει...
Και κρητικούς χαιρετισμούς πέμπομε στους Ροδίτες
γιατί 'χουνε σαν αδερφούς τους εν τη Ρόδω Κρήτες.

Κωστής Φραγκούλης - 31.12.1996

Οι βρούβες...

Γράφει ο Αντώνης Κουκλινός

Στα μαύρα ήτανε ντυμένη, εδά και χρόνους. Η μοίρα τσή 'πεξενε άσκημο παιχνίδι. Έχασενε τον άντρα τζη και πόμεινε χήρα, με τρία ορφανά. Βοήθεια δεν είχενε από ποθές. Ένα φτωχόσπιτο είχενε μόνο, ίσα, ίσα, να στένει όξω το νερό και τη κρυγιώτη. Τα κοπελάκια τζη ήσανε μικρά και θέλανε φροντίδα, μα κάνει τα πάντα, να μη γονατίσει.

Μνιά δεμαθιά ξύλα και ένα τσικάλι νερό στη παραστιά να βράζει τσι βρούβες, είναι σχεδόν το καθημερνό τζη τραπέζι. Απαραπόνευτη μνιά ζωή, δεν εκακοκάρδισε άθρωπο.

Όπως, όπως τα μεγάλωνε, τα ξετζιτζίκωσε* και τά 'χει μαθημένα να μη ζητούνε. Όπχιος 'θελα μπεί στο σπίτι, ετρυπώνανε μέσα και δεν εγροίκας μούδε τσάχαλο*.

Εκοντοσιμώναμε Χριστόγεννα και κάθε γειτονιά είχενε τσι δικές τση μυρωδιές. Οι νοικοκεράδες ετοιμάζανε τσι κουραμπιέδες, τα μελομακάρουνα, τα Χριστόψωμα και κάθε λοής γλυκολοϊδια.

Οι χοίροι τσι τελευταίες μέρες ονειρεύγονται το μαχαίρι και γρυλίζουνε οι μαύροι, απού κοντοσιμώνει η ώρα ντως.

Απού τη Χώρα ήτονε ερχομένη και η Μαργιώρα, να κάμει Χριστόγεννα στση αμπλάς τση το σπίτι.

Παραμονή, και ετοιμάζανε την τζιλαδιά, τα λουκάνικα και γεμίζανε σίγλινα την κουρούπα. Οι καμινάδες εκαπνίζανε το απάκι και τα λουκάνικα με τσι φασκομηλιές και είχανε γοργό, να ποσαστούνε μπλιό.

Η Μαργιωρή είπενε να βγεί όξω μνιά βόλιτα, να ιδεί κιανένα χωργιανό απου λείπει σαφή και δεν πολυσμίγουνε. Σαν επέρασε απόξω απού τση χήρας το σπίτι, εμύρισε τσι βρούβες απου βράζανε. Επαραξενεύτηκε. Ετέθοιο βράδυ και βράζουνε βρούβες; Εχτύπησε την πόρτα για μνιά καλησπέρα και εβγήκε όξω στην αυλη να τη χαιρετήξει...

- Καλώς τη Μαργιωρή... Έλα πέρασε μέσα.

Εμπήκενε στο παρακούζινο και θωρεί τα κοπέλια να κάθουνται στα πεζουλάκια τση παραστιάς.

- Είντα κάνετε παιδάκια μου, πώς είσαστε; Εσηκωθήκανε ένα, ένα και τση φιλήσανε το χέρι...

Δεν ήκαμενε λάθος. Το τσικάλι έβραζε τσι βρούβες για να φάνε.

Δεν ήθελε να ρωτήξει το γιάιντα, μα έκαμενε άλλη σκέψη.

- Είπετε σήμερο τα κάλαντα στο χωργιό;

- Δεν τα 'φηκα... πολύ κρύο και να γυρίζουνε στη βροχή, καλιά να λείπει.

- Εδά όμως δε βρέχει και θα τα πάρω να πάμε στση αμπλάς μου να τα πούμενε μαζί.

Έπχιάσανε και τα τρία χεράκι, χεράκι και κλουθούνε τση Μαργιωρής.

Είχενε το σκοπό τζη... Σαν εφτάξανε τωσε λέει να νημένουνε απ' όξω, να μπει εκείνη μέσα και ύστερα να ντακάρουνε.

Επρόλαβε, 'σάμε να ποκάμουνε τα κοπέλια τα κάλαντα, να ετοιμάσει τα ποχερί-

συνέχεια στη σελίδα 9

Εκδηλώσεις 2017

Αποκριάτικη - Κρητική βραδιά

Σάββατο 18 Φεβρουαρίου 2017 Ώρα: 20.30 - Ταβέρνα

«ΦΛΩΡΑ» (19ο χιλ. Λ. Ρόδου – Λίνδου, Αφάντου- τηλ: 22410-51825)

Με τους: **Στράτο Τσιρακάκη** - Λύρα, **Απόστολο Ξεπαπαδάκη** – Λαούτο, **Μανώλη Χαλκιά** – Κιθάρα και **Φώτη Ελιάμο** – κρουστά.

Τιμή μενού: 20 ευρώ (περιλαμβάνονται τα ποτά).

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ: Γιάννης Νιωτάκης τηλ. 22410-20638 – 6977268998, Μανώλης Τσιρακάκης τηλ. 22410-62395 - 6944320093, Αντώνης Ξεπαπαδάκης 6945977022, Νικηφόρος Στρατήγης τηλ. 22410-88711. ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ: Να δηλώσετε τη συμμετοχή σας μέχρι την Παρασκευή 17-2-2017.

«Όταν ο Νίκος Καζαντζάκης συνάντησε το Νίκο Καββαδία»

Πέμπτη 23 Φεβρουαρίου 2017 – Ώρα: 19.00 • Αίθουσα εκδηλώσεων 5ου Γυμνασίου Ρόδου

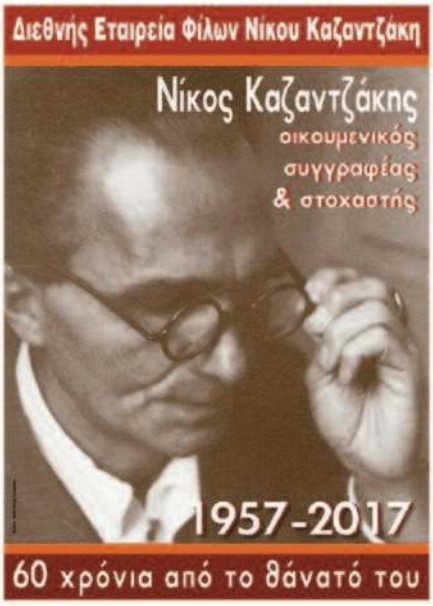
Εκδήλωση αφιερωμένη στα εξήντα χρόνια από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη. Οργάνωση: 4ο Γυμνάσιο Ρόδου με την αρωγή της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου. Συμμετέχει ο Πρόεδρος της Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη **Γιώργος Στασινάκης** και η Ομάδα Ριζίτικου τραγουδιού της Αδελφότητας Κρητών.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Έτος Νίκου Καζαντζάκη το 2017 - εξήντα χρόνια από τον θάνατό του

Ο Γιώργος Στασινάκης στη Ρόδο

Το 2017 έχει ανακηρυχτεί έτος Νίκου Καζαντζάκη μετά από αίτημα της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, του Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη και των Εκδόσεων Καζαντζάκη.

Το Υπουργείο Πολιτισμού κήρυξε το 2017, «Έτος Καζαντζάκη» και έθεσε υπό την αιγίδα του όλες τις εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του αφιερωματικού αυτού έτους.

Οι εορτασμοί του έτους Καζαντζάκη συμπίπτουν με την επέτειο των 60 χρόνων από τον θάνατό του στις 26 Οκτωβρίου 1957 στο Φράιμπουργκ της Γερμανίας.

Ο γεννημένος στο Ηράκλειο της Κρήτης το 1883 συγγραφέας, δημοσιογράφος, μυθιστοριογράφος, ποιητής, φιλόσοφος αναγνωρίζεται παγκοσμίως ως ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Έλληνες λογοτέχνες και ως ο περισσότερο μεταφρασμένος παγκοσμίως.

Στην Ελλάδα και όλο τον κόσμο για το 2017 έχουν προγραμματιστεί να γίνουν 21 συνέδρια και ημερίδες. Εκτός από τα συνέδρια και τις ημερίδες, οι εκδηλώσεις για τον Καζαντζάκη θα περιλαμβάνουν επίσης ομιλίες σε σχολεία, εκθέσεις, προβολές κινηματογραφικών ταινιών και ντοκιμαντέρ.

Η Ρόδος συμμετέχει στον εορτασμό με εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα εκδηλώσεων του 5ου Γυμνασίου Ρόδου την Πέμπτη 23-2-2017. Η εκδήλωση που έχει τίτλο, «Όταν ο Νίκος Καζαντζάκης συνάντησε το Νίκο Καββαδία», οργανώνεται από το 4ο Γυμνάσιο Ρόδου με συντονίστρια τη θεολόγο Ιωάννα Κλιάρη. Η διοργάνωση αυτή είναι μια συνέχεια των προσπαθειών μετάδοσης της σκέψης του Νίκου Καζαντζάκη που το υπόψη σχολείο καταβάλει χρόνια τώρα.

Στην εκδήλωση συμμετέχει ο πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη Γιώργος Στασινάκης και η Ομάδα Ριζίτικου τραγουδιού της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου.

Η εκδήλωση, η οποία θα είναι ελεύθερη για το κοινό, συνδιοργανώνεται με την αρωγή, της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου, του Τμήματος Σχολικών Δραστηριοτήτων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 4ου Γυμνασίου Ρόδου.

Εκδηλώσεις 2017

Αποχαιρετισμός – Παντέρμη Ξενιτιά

Σάββατο 11 Μαρτίου 2017 – Ώρα: 20.30
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΡΟΔΟΥ

Εκδήλωση αφιερωμένη στο τραγούδι της ξενιτιάς. Οργάνωση: Γιώργος Παραγυιός – Μουσικό Σχολείο Ρόδου. Συμμετέχουν: η Ομάδα Ριζίτικου τραγουδιού της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου και η Χορευτική Ομάδα «οι Σταυραετοί».

Υπό την αιγίδα του Δήμου Ρόδου • ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Μνήμη Ελευθέριου Βενιζέλου

Κυριακή 12 Μαρτίου 2017 – Ώρα 09.00
Ιερός Ναός Εισοδίων της Θεοτόκου Ρόδου (Μητρόπολη)

• Εκδήλωση μνήμης 81 χρόνια από το θάνατο του Εθνάρχη Ελευθέριου Βενιζέλου. Για τον Ελευθέριο Βενιζέλο θα μιλήσει η εκπαιδευτικός Ελένη Ποντικάκη.
• Κατάθεση στεφάνου στον ανδριάντα του Ελευθ. Βενιζέλου.
• Προσφορά κρητικού κεράσματος στη στέγη της Αδελφότητας Κρητών (Πατρ. Αθηναγόρα 28 Ρόδος).

Οι βρούβες...

συνέχεια από τη σελίδα 7

δια*. Τσιγαρίδες, λουκάνικο, κουραμπιέδες και ένα μερί χοιρινό, στο καλάθι σκεπασμένα.

Έδωκενε και το κάτιτις για την καλή χέρα τω κοπελιώ και τα πήρε πάλι χεράκι, χεράκι για το σπίτι τση μάνας τως.

Σαν εφτάξανε στην αυλή και η μάνα τα θωρεί χαμογελαστά να γλακούνε στη μποδιά τζη, εκατάλαβε πως ο Θεός, έκαμενε πάλι το χρέος του.

Οι βρούβες για τούτονε το βράδυ, εχρησιμέψανε για σαλατικό.

Από ψηλά θα νοιώθει και ο μακαρίτης να φεύγει το βάρος από πάνω ντου…

Δόξα το Μεγαλοδύναμο… 'σαμε τη Πρωτοχρονιά και το χοιρινό, θα φτάξει και θα περισσέψει.

* Ξετζιτζικώνω=Εμφανίζω πρόοδο, εξέλιξη. Τσάχαλο=Ελαφρός θόρυβος. Ποχερίδια=δώρα.

Αποχαιρετισμός - Ξενιτεμός
Αφιέρωμα στο τραγούδι της ξενιτιάς

Μια ξεχωριστή εκδήλωση με ιδιαίτερες συναισθηματικές προεκτάσεις παρουσιάζει η Αδελφότητα Κρητών με τη συνεργασία του Μουσικού Σχολείου Ρόδου. Είναι ένα αφιέρωμα στο τραγούδι της ξενιτιάς.

Από την αρχαιότητα, η ζωή των Ελλήνων είχε αναπόσπαστα συνδεθεί με τις μετακινήσεις των ανθρώπων για να βρουν καλύτερη μοίρα. Ήταν μια διαρκής Οδύσσεια η ξενιτιά και ο νόστος όπως έχουν καταγραφεί από τον Όμηρο. Ο ξενιτεμός ήταν ένας συνεχής καημός και πόνος. Είναι όπως η αιμορραγία για ένα σώμα. Ο ξενιτεμός που άρχισε στην πατρίδα μας στις αρχές του 20ου αιώνα έχει σφραγίσει τις επόμενες γενιές. Όπως κι ο ξεριζωμός των Ελλήνων από τη Μικρά Ασία.

Και σήμερα ο τόπος μας βιώνει έναν καινούργιο ξενιτεμό. Είναι οι νέοι μας που ξενιτεύονται για να βρουν καλύτερη τύχη.

Τον αποχωρισμό, τον καημό της ξενιτιάς, το παράπονο αυτών που έχουν μείνει πίσω, την ελπίδα για την επιστροφή στον γενέθλιο τόπο τον έχει τραγουδήσει η λαϊκή μούσα.

Με πρωτοβουλία του δασκάλου της μουσικής λυράρη Γιώργου Παραγυιού, το τραγούδι της ξενιτιάς, ο πόνος, ο καημός και το «νόστιμον ήμαρ», η ελπίδα της επιστροφής, θα παρουσιαστεί σε μια μοναδική εκδήλωση που θα γίνει το Σάββατο 11 Μαρτίου 2017 στο Δημοτικό Θέατρο Ρόδου. Η εκδήλωση συνδιοργανώνεται με το Μουσικό Σχολείο Ρόδου το οποίο στην πολύπλευρη πολιτιστική του δράση, με την εξωστρέφεια που το χαρακτηρίζει, έχει συμμετάσχει σε πολλά αφιερώματα και της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου. Έχει αφήσει εποχή το αφιέρωμα που είχε γίνει το 2010, με τη συμπλήρωση τριάντα χρόνων από την απουσία του Νίκου Ξυλούρη με τη συνεργασία και τότε του Μουσικού Σχολείου Ρόδου.

Στην εκδήλωση για το τραγούδι της ξενιτιάς εκτός από τον Γιώργο Παραγυιό με τους συνεργάτες του θα συμμετέχουν οι πολιτιστικοί πυρήνες του Μουσικού Σχολείου καθώς επίσης η Ομάδα Ριζίτικου τραγουδιού της Αδελφότητας Κρητών και η Χορευτική Ομάδα «οι Σταυραετοί». Η εκδήλωση είναι υπό την αιγίδα του Δήμου Ρόδου.

Η είσοδος θα είναι ελεύθερη για το κοινό.

Και εις έτη πολλά... Τα κάλαντα

Παρά τις δύσκολες καιρικές συνθήκες που δεν επέτρεψαν στα μέλη του Δ.Σ. της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου να «πούν» τα κάλαντα σε πολλά σπίτια όπως συνηθίζεται, έγιναν μερικές επισκέψεις «κατά το έθος» στις αρχές του τόπου και σε μικρό αριθμό μελών και φίλων της Αδελφότητας.

Στην «πατούλια» των καλαντιστάδων συμμετείχαν παιδιά με τις κρητικές φορεσιές αλλά και με λύρες και λαούτα τα οποία χρωμάτιζαν και φόρτιζαν συναισθηματικά κάθε επίσκεψη.

Η αρχή έγινε από τον Μητροπολίτη κ. Κύριλλο ο οποίος έδωσε την ευλογία και τις ευχές του για την επιτυχία του πολιτιστικού έργου της Αδελφότητας και τον καινούργιο χρόνο.

Οι φετινές πρωτότυπες, έμμετρες ευχές του δασκάλου της μουσικής Γιώργου Παραγυιού περιλάμβαναν το σύνολο της πολιτιστικής δράσης που δίνουν και το στίγμα της πορείας που ακολουθείται.

Ευχές καλή συνέχεια πάντα δημιουργία, θέατρο, μουσική, χορός μα και λογοτεχνία. Καλή χρονιά σε όλους...

Με το κόψιμο της Βασιλόπιτας το ξεκίνημα της καινούργιας χρονιάς

Ο καινούργιος χρόνος 2017 ξεκίνησε για την Αδελφότητα Κρητών Ρόδου με την τελετή κοπής της Βασιλόπιτας που έγινε στην αίθουσα ΒΕΡΓΙΝΑ την Κυριακή το απόγευμα 15-1-2017. Η συμμετοχή των μελών και των φίλων της Αδελφότητας ήταν εντυπωσιακή παρά τις άσχημες καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν. Συμμετοχή που επιβεβαίωσε, για μια ακόμη φορά, την αξία που έχουν παρόμοιες εκδηλώσεις στην ανάγκη κοινωνικοποίησης των ανθρώπων και ιδιαίτερα των παιδιών.

Το ξεκίνημα της εκδήλωσης ήταν και φέτος μοναδικά ατμοσφαιρικό. Οι μελωδίες των καλάντων από όλη την Ελλάδα πλημμύρισαν την αίθουσα που είχε βυθιστεί στο ημίφως. Τα παιδιά με τις κρητικές φορεσιές και αναμμένα κεριά έφεραν στις καρδιές όλων εικόνες από την Κρήτη και αναμνήσεις παιδικών χρόνων. Τα κρητικά κάλαντα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα παιδιά συμπλήρωσαν το γιορταστικό κλίμα της βραδιάς. Για πρώτη φορά στην ενότητα των καλάντων που παρουσιάστηκε συμμετείχαν τόσα πολλά παιδιά από τα τμήματα μουσικής της Αδελφότητας.

Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Γιάννης Νιωτάκης καλωσόρισε αμέσως μετά του παρευρισκόμενους απευθύνοντας τις ευχές του Διοικητικού Συμβουλίου για τον καινούργιο χρόνο.

συνέχεια στη σελίδα 13

συνέχεια από τη σελίδα 12

Τη Βασιλόπιτα ευλόγησε και έκοψε ο Μητροπολίτης κ. Κύριλλος ο οποίος απεύθυνε ιδιαίτερες ευχές σε όλους. Τις ευχές τους απεύθυναν επίσης ο Υφυπουργός κ. Νεκτάριος Σαντορινιός, ο Δήμαρχος κ. Φώτης Χατζηδιάκος, ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Γιάννης Φλεβάρης, ο Αντιδήμαρχος κ. Γεωρ. Πόκκιας και οι εκπρόσωποι του Διοικητή της 95 ΑΔΤΕ και του Αστυνομικού Διευθυντή Ρόδου.

Σε κλίμα συγκινησιακά φορτισμένο έγινε στη συνέχεια η επίδοση των τιμητικών διακρίσεων στα παιδιά που είχαν περάσει στα Πανεπιστήμια τον χρόνο που πέρασε. Μια τιμητική διάκριση που επιβραβεύει τον «αγώνα τον καλό» που τα παιδιά αλλά και οι γονείς τους κάνουν για να κατακτήσουν τη ζωή και να γίνουν χρήσιμα μέλη στην κοινωνία μας. Τα παιδιά που τιμήθηκαν είναι: Αχλαδιανάκη Μαρία, Κουλουμπράκη Φωτεινή, Μαλιωτάκη Κυριακή, Μανωλάς Νικόλαος, Μοσχονά Μερόπη – Στυλιανή, Νταβιγλάκης Ιωάννης, Παπαδάκης Ιάκωβος – Ραφαήλ, Περράκης Αλέξανδρος, Σκλιβάκη Ελένη, Σκορδίλης Κων/νος, Συντυχάκης Ιωάννης, Τζουανάκη Μαρία, Φλώρου Φεβρωνία – Δάφνη και Χουχουλιδάκη Στυλιανή – Ασπασία.

Η βραδιά συνεχίστηκε με τα παιδιά των τμημάτων χορών που παρουσίασαν ένα απάνθισμα από Κρητικούς και άλλους παραδοσιακούς χορούς με την επιμέλεια και φροντίδα της δασκάλας των τμημάτων Μαρίας Κουφού. Κάθε τμήμα, στα χορευτικά του βήματα, συνόδευαν με το αριστοτεχνικό τους παίξιμο τα πιο προχωρημένα παιδιά των μουσικών τμημάτων με το άγρυπνο βλέμμα και τη δημιουργική εποπτεία του δάσκαλου της μουσικής λυράρη Γιώργου Παραγυιού. Ήταν πραγματικά «χάρμα οφθαλμών» να βλέπει κανείς τη ζωντάνια, την ομορφιά και την εκφραστικότητα των παιδιών, από τα μικρότερα τμήματα ως τα μεγάλα των

συνέχεια στη σελίδα 25

«Αρκάδι 2016»
Οι εκδηλώσεις στη Ρόδο

Με σεβασμό και επισημότητα γιορτάστηκε από την Αδελφότητα Κρητών Ρόδου την Κυριακή 13-11-2016 η επέτειος του ολοκαυτώματος του Αρκαδίου 150 χρόνια από τη μεγάλη εθελοθυσία των αγωνιστών του. Στην τελετή μνήμης που έγινε στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού Ρόδου χοροστάτησε ο Μητροπολίτης Νουβίας κ. Σάββας, παραβρέθηκαν δε πολλά μέλη και φίλοι της Αδελφότητας.

Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο κ. Βασίλης Σαλούστρος. Η αναφορά του στην Αρκαδική θυσία εστιάστηκε στην έννοια του ηρωισμού των αγωνιστών της Μονής ως συλλογική πράξη. Όπως και η ταύτιση της έννοιας της ζωής με εκείνη της ελευθερίας, αξίες που διατηρήθηκαν από καθημερινούς ήρωες όπως ήταν οι αγωνιστές της κρητικής γενιάς του 1866.

Αμέσως μετά, έγινε κατάθεση στεφάνων από τον Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου κ. Θωμά Σωτρίλη, το Δήμαρχο Ρόδου κ. Φώτη Χατζηδιάκο και τον Πρόεδρο της Αδελφότητας Κρητών Γιάννη Νιωτάκη. Η τελετή, στην οποία παραβρέθηκαν εκπρόσωποι των αρχών της Ρόδου, έκλεισε με τον ύμνο της Κρήτης τον οποίο έψαλλε η Ομάδα Ριζίτικου τραγουδιού της Αδελφότητας. Τιμητική παρουσία είχε τμήμα νέων με κρητικές φορεσιές.

Στη συνέχεια προσφέρθηκε στους παραβρισκόμενους κρητικό κέρασμα στη στέγη της Αδελφότητας Κρητών.

«Κρητικά Καληνωρίσματα»*

Μια από τις κορυφαίες θέσεις «πνευματικής προσφοράς», πρέπει να αναγνωρίζεται μια ιδιαίτερη ραδιοφωνική εκπομπή, που συμπλήρωσε 13 ολόκληρα χρόνια και έχει πιστούς ακροατές από ολόκληρη την υφήλιο. Είναι η ιδιαίτερα επιτυχημένη ραδιοφωνική εκπομπή «Κρητικά Καληνωρίσματα», στον ραδιοφωνικό σταθμό της Ρόδου, «Λυχνάρι» και πρέπει να της αναγνωριστεί αυτή η πρωτιά. Μια θαυμάσια ωριαία ποιοτική εκπομπή που επιμελούνται και παρουσιάζουν ο Γιάννης Νιωτάκης Συγγραφέας, και Πρόεδρος της «Αδελφότητας Κρητών Ρόδου Ψηλορείτης» και ο Εκπαιδευτικός, Αντιπρόεδρος του «Ψηλορείτη» Μανώλης Τσιρακάκης. Η εκπομπή, επί 13 χρόνια, κρατάει καθηλωμένους τους ακροατές, που με αμείωτο ενδιαφέρον παρακολουθούν τα εξαιρετικά κείμενα, διανθισμένα με ποιοτική μουσική, ενώ ακόμα και οι στίχοι των τραγουδιών, μαντινάδων, έχουν βαθύτερη σημασία. Η «Υψηλή Τεχνολογία», φέρνει τα «Κρητικά Καληνωρίσματα» σε όλη την οικουμένη, καθώς μπορεί οι Έλληνες να την ακούσουν και μέσα από την ιστοσελίδα της Αδελφότητας «Ψηλορείτης» www.psiloritis.gr.

Τα «Κρητικά Καληνωρίσματα» είναι πολυεπίπεδη εκπομπή, καθώς αναφέρεται στην Παράδοση, αλλά διανθίζεται με ποιοτική μουσική, ιστορικά γεγονότα, λογοτεχνικά κείμενα, θετικές στάσεις και θέσεις ζωής. Τα «Κρητικά Καληνωρίσματα», ενημερώνουν με ευχάριστο και απτό τρόπο, αναφέρονται σε γεγονότα που συντελέστηκαν στο παρελθόν, αλλά καθόρισαν το παρόν και στεριώνουν το μέλλον. Το ακροατήριο, δεν περιορίζεται μόνον στους χιλιάδες Κρητικούς που ζουν, δημιουργούν και προσφέρουν στη Ρόδο, αλλά επεκτείνεται σε όλους τους Έλληνες που αγαπούν και

συνέχεια στη σελίδα 24

Ραδιόφωνο Λυχνάρι

Η κοινωνική προσφορά της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου

Έντονη ήταν η συμμετοχή της Αδελφότητας Κρητών στις δράσεις που οργάνωσαν κοινωνικοί και πολιτιστικοί φορείς της Ρόδου, προκειμένου να στηριχθούν κοινωνικές δράσεις χρονιάρες μέρες.

11 Δεκεμβρίου 2016 • Κινηματογράφος ΜΕΤΡΟΠΟΛ

Τα παιδικά τμήματα της Αδελφότητας μαζί με τα τμήματα των Πελοποννησίων, Ρουμελιωτών, Ηπειρωτών, Θεσσαλών, Ποντίων, Θρακομακεδόνων και Μικρασιατών συμμετείχαν στη μεγάλη εκδήλωση για να συγκεντρωθούν τρόφιμα για το Κοινωνικό Παντοπωλείο.

18 Δεκεμβρίου 2016 • Κέντρο της πόλης

Η Χορευτική Ομάδα «οι Σταυραετοί πήρε μέρος σε κοινή δράση για τη στήριξη «του Χαμόγελου του Παιδιού».

27 Δεκεμβρίου 2016 • Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Παιδιών Ρόδου «Άγιος Ανδρέας»

Η Αδελφότητα πραγματοποίησε επίσκεψη αγάπης στο Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Παιδιών Ρόδου «Άγιος Ανδρέας», την Τρίτη 27 Δεκεμβρίου. Στην επίσκεψη παραβρέθηκε και ο Δήμαρχος κ. Φώτης Χατζηδιάκος.

8 Ιανουαρίου 2017 • Καζίνο Ρόδου

Συμμετοχή των εφήβων από τα παιδικά τμήματα χορών της Αδελφότητας στην εκδήλωση κοπής της Βασιλόπιτας του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρίες του Κέντρου Φροντίδας «ΕΛΠΙΔΑ».

Κρητικά Καλημωρίσματα

Κάθε Σάββατο στις δυο το μεσημέρι από το ραδιόφωνο Λυχνάρι

Η εκπομπή μας «Κρητικά καλημωρίσματα» από το Ραδιόφωνο Λυχνάρι, το ραδιόφωνο που φωτίζει την παράδοση (FM 91,4 και 91,7) είναι κοντά σας κάθε Σάββατο στις δύο το μεσημέρι. Είναι μια εκπομπή με πολλή κρητική μουσική, νέα από την Κρήτη και την Αδελφότητά μας, μαντινάδες, νάκλια κι αθιβολές. Οι φίλοι από τη λοιπή Ελλάδα και το εξωτερικό μπορούν να την ακούσουν μέσα από την ιστοσελίδα μας www.psiloritis.gr. Περιμένουμε τα σχόλια και τις παρατηρήσεις σας για να γίνει πιο άμεση η επικοινωνία μας. Μπορείτε να μας τα στείλετε με μήνυμα στην ιστοσελίδα μας ή στη σύνταξη του περιοδικού.

«Κοντζές και Διωματάρης»
μια άλλη ματιά*

Είχαμε την ευκαιρία το Σαββατοκύριακο 5,6/11/2016 να παρακολουθήσουμε την επανάληψη των παραστάσεων της κρητικής κωμωδίας «Κοντζές και Διωματάρης» από τη θεατρική ομάδα των Κρητών της Ρόδου…

Η επιτυχία του έργου, που φέρνει στο νου Αριστοφάνη, έγκειται στο γεγονός ότι και τις δυο βραδιές, το θεατρόφιλο κοινό που γέμισε το θέατρο, γέλασε αυθόρμητα και με όλη του την καρδιά…

Ξεκινώντας από το κείμενο του έργου θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο Γιάννης Νιωτάκης, είναι ένας χαρισματικός και πολύπειρος θεατρικός συγγραφέας, που ασχολείται κατά κύριο λόγο με την κρητική ηθογραφία, και μας έχει δώσει εξαιρετικά 'δείγματα γραφής'.

Το έργο αυτό είναι το έκτο ή έβδομο που έχει στις αποσκευές του. Για να δημιουργήσει το καινούργιο του θεατρικό κείμενο χρησιμοποίησε, αριστοτεχνικά, το λεκτικό ιδίωμα της Κρήτης. Η συνειδητή συγκάλυψη των «τολμηρών» εκφράσεων, δημιουργούσε εντονότερες ευχάριστες εκπλήξεις και ευχάριστα συναισθήματα, ενώ η κρητική ντοπιολαλιά χρωμάτιζε μαγευτικά τη ροή του λόγου…

Ο Γιάννης Φλώρος, ο σκηνοθέτης της ομάδας εδώ και είκοσι επτά χρόνια, έχει τη δική του καταξιωμένη καλλιτεχνική πορεία στον χώρο. Και σε αυτό το έργο, χρησιμοποίησε επιτυχημένες τεχνικές που είχαν ως αποτέλεσμα να δώσουν λεπτό πνεύμα και ζωντάνια στο κείμενο και στην απόδοση των ρόλων…

Ο Σταμάτης Κούρος είναι ο δημιουργός του ατμοσφαιρικού σκηνικού, ενώ η Εύη Κοτανίδου έχει φιλοτεχνήσει την αφίσα και το σκίτσο του προγράμματος του έργου. Η επιλογή και επιμέλεια της μουσικής ήταν του π. Εμμ. Σκλιβάκη.

Η ενσάρκωση των ρόλων του έργου ήταν μια ουσιαστική και εξαιρετικά ευχάριστη αποκάλυψη.

Από την αρχή φάνηκε ότι οι δύο «ηλικιωμένοι» Σοφοκλής και Εφικλείδης (Γιώργης Ψαρολογάκης και Γιάννη Νιωτάκης), αποτελούσαν τη ραχοκοκαλιά του έργου. Η ενσάρκωση των χαρακτήρων, που δεν λένε να το βάλουν κάτω, παρά την ηλικία τους, ήταν εξαιρετικά απολαυστική…

Τα νιάτα και τον έρωτα εκπροσωπούσαν και ενσάρκωναν στο έργο οι φίλες, Ελπίδα και Ευτέρπη (Φρόσω Κουβίδη και Μαρία Παπαδάκη). Μαζί τους οι νέοι Γα-

συνέχεια στη σελίδα 19

συνέχεια από τη σελίδα 18

βρίλης (Μανώλης Τσιρακάκης) και ο αντίζηλος του Αρτέμης (Αντ. Ευαγ. Ξεπαπαδάκης).

Η Ελπίδα, εξαιρετικά εκφραστική και «αεράτη», με την Ευτέρπη να την ανταγωνίζεται, «βιτσάτη και δαχτυλιδομεσάτη», στο διεκδικητικό παιχνίδι της ζωής και του έρωτα. Ήταν όμορφες παρουσίες με εμπιστοσύνη και εκφραστικότητα, που έδινε άνεση στις κινήσεις τους στο σανίδι αλλά και αμεσότητα στην επαφή τους με το κοινό. Αυτό επιβεβαιώθηκε και στο κλείσιμο του έργου όταν, πολύ πειστικά, υποδύθηκαν τις γριές που κι αυτές διεκδικούν το μερδικό τους στη ζωή και στον έρωτα.

Ο Γαβρίλης, μια χαρακτηριστική θεατρική μορφή του έργου έκλεψε σε πολλά σημεία την παράσταση διεκδικώντας την Ελπίδα από τον Αρτέμη, που τον ανταγωνίστηκε ισάξια τόσο στα σημεία της καντάδας όσο και στη διεκδίκηση της καρδιάς της νέας.

Ένας ανταγωνισμός στον οποίο ο Αρτέμης κέρδισε με το δικό του τρόπο. Μέλος της παρέας ο Χαρίδημος (Μανώλης Καλογεράκης), που με την ξεχωριστή μοναδική του φιγούρα ήταν ο συμπαραστάτης τους στο θεατρικό παιχνίδι. Την παρέα συμπλήρωνε ο καφετζής του χωριού Λεωνίδης (Νικηφόρος Στρατήγης), μια εξαιρετικά γραφική παρουσία που κέρδιζε, παρωδώντας την αυθεντική τσικουδιά, με το χαρακτηριστικό «Τζώνυ» που την κατάλληλη, κάθε φορά, στιγμή παρουσίαζε.

Καταλυτική παρουσία, στη μικρή κοινωνία του χωριού, όπου λάμβανε χώρα η δράση του θεατρικού έργου, είχε ο οδηγός της μπουλντόζας Ελπιδοφόρος (Στέλιος Μοσχονάς)…

Τελευταίο αφήσαμε το ζευγάρι των γονέων, το Σγουροβασίλη (Νίκος Κουρουπάκης) με την Πιπίνα (Ευγενία Στεφανάκη), επειδή ακριβώς ήταν οι χαρακτηριστικές φιγούρες μιας κρητικής ηθογραφίας, που κινούνταν στον πυρήνα της υπόθεσης του έργου. Η αυθεντικότητα της Πιπίνας όσο και η ιδιαίτερη κίνηση και έκφραση του Σγουροβασίλη, κέρδισαν αμέσως τον θεατή.

Κλείνοντας πρέπει να προσθέσουμε

συνέχεια στη σελίδα 25

«οι Σταυραετοί»

Στις γιορταστικές εκδηλώσεις του Δήμου Ρόδου

Η Χορευτική Ομάδα της Αδελφότητας «οι Σταυραετοί» συμμετείχε στις γιορταστικές εκδηλώσεις που οργάνωσε ο Δ.Ο.Π.Α.Ρ με μια ξεχωριστή παρουσίαση που έγινε στις 20-12-2016 στην πλατεία Δημαρχείου Ρόδου. Οι λεβέντες με τις ντελίνες της ομάδας όλο χάρη και αρχοντιά μα και ξεχωριστή λεβεντιά έδωσαν μια υπέροχη νότα στις εκδηλώσεις με τις οποίες η πόλη της Ρόδου αποχαιρέτισε το χρόνο που έφυγε. Το πρόγραμμα που επιμελήθηκε ο δάσκαλος της ομάδας Γιώργος Σακκομήτρος χειροκροτήθηκε έντονα από όσους παραβρέθηκαν, παρά το κρύο που επικρατούσε, ενώ ο Δήμαρχος κ. Φώτης Χατζηδιάκος έδωσε τα συγχαρητήρια του στους συντελεστές της Ομάδας.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Αρκετοί φίλοι έχουν εκφράσει την επιθυμία να ενισχύσουν οικονομικά την Αδελφότητά μας. Όσοι θέλουν μπορούν να καταθέσουν το ποσό που επιθυμούν στο λογαριασμό της Αδελφότητας **Πειραιώς Λογ. 6388-040034-528** ή να το εμβάσουν με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση: **Αδελφότητα Κρητών Ρόδου, Τ.Θ. 328, 85100 ΡΟΔΟΣ.**

Ευχαριστούμε θερμά τους φίλους που ενίσχυσαν οικονομικά την Αδελφότητά μας το τρίμηνο που πέρασε. Παρακαλούμε όμως να αναγράφουν στα τραπεζικά εμβάσματα το όνομά τους και να ζητούν από την τράπεζα να αναφέρεται αυτό.

Μια τηλεοπτική εκπομπή με ιδιαίτερη σημειολογία*

Η εκπομπή «Πρόσωπο προς Πρόσωπο» στον Τηλεοπτικό Σταθμό «ΘΑΡΡΙ», την περασμένη Τρίτη (22-11-2016), διάρκειας τρεισήμισι και πλέον ωρών, κράτησε αμείωτο το ενδιαφέρον χιλιάδων τηλεθεατών…

Ήταν αφιερωμένη στην Αδελφότητα Κρητών Ρόδου. Το πρόγραμμα «Πρόσωπο προς Πρόσωπο», του τηλεοπτικού Σταθμού «ΘΑΡΡΙ» «γιόρταζε» την εκατοστή παρουσία του και όλοι οι καλεσμένοι, έδωσαν ξεχωριστή λαμπρότητα…

Πυρήνας της εκπομπής, από την «Αδελφότητας Κρητών Ρόδου Ψηλορείτης», ήταν ο Πρόεδρος, Συγγραφέας Γιάννης Νιωτάκης, ο Α΄ Αντιπρόεδρος Αντώνης Ευαγγέλου Ξεπαπαδάκης, ο Β΄ Αντιπρόεδρος, Εκπαιδευτικός Μανώλης Τσιρακάκης, ο Γενικός Γραμματέας π. Εμμανουήλ Σκλιβάκης, και η Ειδική Γραμματέας Μαρίνα Παπαδάκη.

Κι ακόμη ο Καθηγητής Μουσικής, λυράρης Γιώργος Παραγυιός με τους ταλαντούχους μαθητές του, η χαρισματική χορευτική Ομάδα «οι Σταυραετοί», ενώ στα παρασκήνια παρέμενε ο Δάσκαλος Χορού Γιώργος Σακκομήτρος. Η παρουσία των νεαρών, καθήλωσαν και ξάφνιασαν ευχάριστα όχι μόνον με το εξαιρετικό χορευτικό και μουσικό τους ταλέντο, αλλά και με τον μεστό τους λόγο, για τη σημασία της παράδοσης, της Μουσικής και του Χορού.

Ο Υπεύθυνος τους Τηλεοπτικού Σταθμού «ΘΑΡΡΙ», π. Νεκτάριος Πόκκιας, διηύθυνε τη συζήτηση και οι παρεμβολές των υπέροχων Ομάδων Μουσικής και Χορού, όχι μόνον διατήρησαν το έντονο ενδιαφέρον των τηλεθεατών, αλλά έδωσαν με τον πιο εύπεπτο τρόπο μηνύματα αισιοδοξίας για το «Αύριο»…

Η παρουσία των Ιερωμένων π. Νεκτάριου Πόκκια και π. Εμμανουήλ Σκλιβάκη, ανέδειξε τις πραγματικές διαστάσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που είναι η προσφορά υπηρεσιών στον Άνθρωπο…

Η τηλεφωνική επικοινωνία με τον γνωστό και πολυβραβευμένο συγγραφέα, δημοσιογράφο Νίκο Ψιλάκη, καθώς και με τον παραγωγό, συγγραφέα Γιώργο Βιτώρο ήταν επίσης μία ευχάριστη «έκπληξη» για τους τηλεθεατές, όπως και τα εκατοντάδες

συνέχεια στη σελίδα 25

Αβάσταχτη ζωή

Γράφει ο Χαράλαμπος Βουτυράκης
Μέλος της Ένωσης Συντακτών Κρητικού τύπου

Είναι πρωί. Ο ήλιος ξεμυτίζει απού τα καταγάλανα νερά του πελάγους και ξανοίγει, μεσοκοιμισμένος και κατακόκκινος απού τον πολύ ύπνο, τα όμορφα νησιά του Αιγαίου. Κάθε μέρα θωρεί λογιώ λογιώ πλεούμενα να κουβαλιούνε ανθρώπινες ζωές, άλλη βολά χαροκόπων ταξιδευτών κι άλλη βολά χαροκαμένων.

Η ματιά ντου πέφτει κατά το νησί τση Λήμνου. Θωρεί ένα μικιό πλεούμενο απού τονέ ξεξυπνά. Πολλά τέτοια φουσκωτά πλεούμενα θωρεί στο Αιγαίο εδά τελευταία, απού κουβαλιούνε δυστυχισμένες ζωές. Κι ετούτονε το πλεούμενο δε του καλαρέσει. Ξετρουμισμένος, γλαρώνει τα μάτια ντου και το θωρεί φορτωμένο με αθρώπους νέους, γέρους και κοπέλια, πατείς με πατώ σε. Είναι ένα ακόμη φουσκωτό, απού τα πολλά που κουβαλιούνε, μισοβουλισμένα, τον ασήκωτο ανθρώπινο πόνο τση προσφυγιάς. Το φουσκωτό πλέει τα τελευταία μέτρα και αράζει απάνω στον άμμο. Πηδούνε οι πρόσφυγες στη θάλασσα και βγαίνουνε μεσοβρεμένοι απάνω στο στεγνό χαλίκι.

Την ίδια ώρα απού την ξηρά γλακούνε νησιώτες προς το αραγμένο πλεούμενο. Ένας απ' αυτούς είναι ο Παναγιώτης ο πρώτος απού γλακά να συνδράμει κάθε βολά τσι πρόσφυγες. Θωρεί πως, κατά που συνηθίζουνε, όλοι οι πρόσφυγες να κουβαλιούνε στη ράχη ντως μέσα σ' ένα ντροβά ότι πολύτιμο τως επόμεινε από την καταματωμένη και καταστρεμμένη πατρίδα ντως.

Ένας μόνο νέος, χαμογελαστός ντελικανής αντί για ντροβά, κουβαλεί στη ράχη ντου μιάν όμορφη κοπελιά και στην αγκάλη ντου κρατεί ένα μωρό κοπέλι, που είναι δεν είναι ενάμιση χρονού. Πάει ο Παναγιώτης κοντά στον νέο, του δείχνει τα χαλίκια και του λέει Ελληνικά γιατί δεν κατέχει είντα γλώσσα μιλεί ο μουσαφίρης. «Άφησε χάμε τη γυναίκα, να μη σε βαραίνει». Ο μουσαφίρης με το χαμογελαστό πρόσωπο του αποκρίνεται. «Οϊ, γιατί είναι στραβή. Δε θωρείς τα μάθια τζη απού 'ναι πληγωμένα;». Ο Παναγιώτης δε μ-πιστεύγει στ' αυτιά ντου. Τονέ ρωτά. «Κατέχεις Ελληνικά; Κάτσετε επαέ στο χαρακάκι, να πάρετε μιαν αναπνιά ίσαμε να 'ρθούνε οι αρχές, να σασέ ποσυνάξουνε». Ετσά και γίνηκε.

Ήκατσε κι ο Παναγιώτης σ' ένα κοντινό χαρακάκι, ήδωσε ντως νερό να πιούνε από 'να μπουκάλι απού εκουβάλιε κι ήπιασε την κουβέντα. «Κι από πού έρχεστε μαθές;». «Απού τη Συρία». «Και πού τα 'μαθες τα Ελληνικά;». «Δεν τα κατέχω τα καινούργια Ελληνικά. Μόνο Κρητικά κατέχω και τα 'μαθα στο σπίτι των γονέων μου στο χωργιό μου, απού το λένε Χαμιντιέ. Εμένα με λένε Ασλάν. Ετούτηνιε η κοπελιά είναι η γυναίκα μου, η Μελέκ και ετούτονε είναι το κοπέλι μας, ο Εμίν». «Κατέχει και η γυναίκα σου κρητικά;». «Οϊ, αυτή είναι απού το Χαλέπι και δε γ-

συνέχεια στη σελίδα 23

συνέχεια από τη σελίδα 22

κατέχει Κρητικά. Στο Χαλέπι επήγα να δουλέψω κι εκειά την εγνώρισα. Εγαπηθήκαμε, εκάμαμε το σπίτι μας, είχαμε τσι δουλειές μας, καλά επερνούσαμε, εκάμαμε και το κοπέλι μας. Μα άλλες οι βουλές του Θεού και των φτωχών αθρώπων και άλλες των αφεντάδων τση γης. Εντάκαρε ο πόλεμος στη Συρία και μια μπόμπα ήπεσε στο σπιτικό μας και το γκρέμισε. Επομείναμε στσι δρόμους κι εμείς και το μωρό κοπέλι μας. Ύστερα μιάν ημέρα εκειά απού επορπάτιε η γυναίκα μου, ήπεσε μια χειροβομβίδα κι ήχασε τα μάθια τζη. Εφύγαμε ύστερα κι επήγαμε στην Τουρκία. Εκειά εδούλεψα και μάζωνα άχρηστα χαρτιά, πλαστικά και σίδερα και τα 'δινα στα εργοστάσια για να βρώ τα πεντακόσα δολάρια για κάθε ένα μας για να μασέ περάσουνε στην Ελλάδα. Στην Τουρκία μιαν ημέρα εκράτειε το κοπέλι η γυναίκα μου και ετσά απού δεν εθώργιε, εκουτούλησε σε μια πέτρα και ήπεσε και το κοπέλι εβάρηκε στην κεφαλή. Στο νοσοκομείο μας είπανε πως χρειάζεται εγχείρηση στην κεφαλή γιατί αλλιώς δα πομείνει σακάτικο. Κατέχω τα λοιπόν τα Κρητικά. Στο σπίτι μου μιλιούσαμε όλοι Κρητικά, γιατί ο παππούς μου ήτονε από το Ρέθεμνος». «Και πως εβρέθηκε στη Χαμιντιέ ο παππούς σου;». «Πρόσφυγας ήτονε κι αυτός. Πατρίδα ντου ήτονε η Κρήτη κι ήκαμε κι εμάς όλους να την αγαπούμε. Ένας θείος μου ήπαιζε λύρα και ο πατέρας μου και ο παππούς μου ήτονε καλοί μαντιναδολόγοι. Ο παππούς μου και η γιαγιά και οι γονέοι και τα αδέρφια μου μα και όλοι στη Χαμιντιέ ήτονε Κρητικοί πρόσφυγες. Στα 1897, όπως ήλεγε ο παππούς μου, εβάλανε οι Τούρκοι τσι Κρητικούς σε εμφύλιο πόλεμο και σφαχτήκανε οι Κρητικοί χριστιανοί με τσι Κρητικούς μουσουλμάνους. Όπως εκάμανε στσι μέρες μας οι Εγγλέζοι τσι Κύπριους και τσι Ιρλανδούς. 'Οντεν εγίνηκε ύστερα η Κρητική πολιτεία, εφύγανε όλοι οι Κρητικοί μουσουλμάνοι, κιαμιά σαρανταρά χιλιάδες κι εσκορπίσανε στην ανατολή. Οι εδικοί μου εβγήκανε πρόσφυγες στη Χαμιντιέ εκατό χρόνους παραμπροστά μα δεν εξεχάσανε ποτές την πατρίδα ντως την Κρήτη, ούτε το χωργιό ντως ούτε τσι Χριστιανούς συγγενείς τως. Με τον καημό τση Κρήτης εποθάνανε. Κι εγώ εδά, είμαι πάλι επαέ πρόσφυγας με τη φαμελιά μου, γιατί εβάλανε οι πολιτισμένοι του κόσμου να σφαχτούνε οι Σύριοι αναμεταξύ ντως. Κι άμα παλαίβγουνε τα βούγια στο χωράφι, τηνέ πληρώνουνε οι αφορδακοί. Εδά δε θέλω άλλο πράμα μόνο να βρώ μια πατρίδα να δουλέψω για να ζήσομε ήσυχα και να κάμω καλά το κοπέλι μου. Ποθώ με όλη μου την καρδιά να 'ναι η Ελλάδα αυτή η πατρίδα, γιατί είμαι από πάππου προς πάππου Κρητικός και Έλληνας μα κατέχω το πώς σας εφτωχύνανε και σας οι πλούσοι Ευρωπαίοι. Δεν έχετε δουλειές να ζήσετε και σείς, οϊ να θρέψετε κι άλλους πρόσφυγες. Για τούτονα δε θέλω να σασε γενώ βάρος».

Ο Παναγιώτης βουρκωμένος εποχαιρέτησε τσι πρόσφυγες, γιατί ήρθανε η Αστυνομία και το Λιμεναρχείο να τσι πάρει και να τσι ποσυνάξει. Και δεν εκάτεχε ανέ στενοχωργιέται μόνο για τσι μετανάστες γη και για την κατάντια τση πατρίδας του,

συνέχεια από τη σελίδα 27

«Η κραυγή του λύκου»

Γράφει ο Γιώργος Καβαλάκης

Έχω διαβάσει αρκετά βιβλία. Ένα από τα πιο αξιόλογα είναι και το βιβλίο του αγαπητού φίλου και συμπατριώτη Μανόλη Συλλιγάρδου «Η Κραυγή του Λύκου».

Ο συγγραφέας, Διευθυντής Δασών νομού Λασιθίου είναι ένα πολυσύνθετο ταλέντο, γιατί, εκτός από τη λογοτεχνία, έχει ασχοληθεί με τον αθλητισμό, τη δημοσιογραφία, την ηλεκτρονική τεχνολογία, τον κινηματογράφο, τη βυζαντινή μουσική και άλλες δραστηριότητες.

Το βιβλίο το διάβασα μονορούφι, γιατί το ίδιο το βιβλίο δεν σου το επιτρέπει να σταματήσεις να το διαβάζεις.

Παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον και συνδυάζει το μυθιστόρημα με τα πραγματικά γεγονότα της εποχής της γερμανικής κατοχής στην Ελλάδα, όπως ήταν η Ελληνική Αντίσταση, η Μάχη της Κρήτης, ο ολοκληρωτική καταστροφή του Διστόμου και των χωριών της Βιάννου με τις ομαδικές εκτελέσεις των αθώων Ελλήνων πατριωτών, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης του Νταχάου και Άουσβιτς με τα απάνθρωπα βασανιστήρια και τις ομαδικές εκτελέσεις εκατομμυρίων Εβραίων.

Θα πρέπει να αναφερθεί και η σθεναρή και παλικαρίσια στάση του τότε αρχιμανδρίτη της Μητρόπολης Κρήτης και μετέπειτα Αρχιεπισκόπου της Εκκλησίας της Κρήτης Ευγένιου Ψαλλιδάκη απέναντι στον Γερμανό στρατηγό Μύλλερ.

Ο συγγραφέας Μανόλης Συλλιγάρδος με το ανήσυχο πνεύμα του, τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές του ευαισθησίες, με τη γλαφυρή του πέννα και με τα γεγονότα που περιγράφει στο βιβλίο του είναι άξιος θερμών συγχαρητηρίων και πιστεύω ότι θα συνεχίσει να γράφει ώστε σύντομα να μας χαρίσει μια νέα αξιόλογη πνευματική δημιουργία του.

Το αναφερόμενο βιβλίο «Η κραυγή του λύκου», θα μπορούσε να αποτελέσει θεατρικό και κινηματογραφική σενάριο.

«Κρητικά Καληνωρίσματα»

συνέχεια από τη σελίδα 15

σέβονται την Παράδοση και τον εαυτό τους… Πλουτίζομε διανοητικά και συναισθηματικά, με τη γνώση της μοναδικής μας Παράδοσης, και ο ακροατής της εκπομπής «Κρητικά Καληνωρίσματα» χαίρεται την ενότητα όλων των Ελλήνων, που δεν περιορίζεται μόνον στη γλώσσα, στη θρησκεία και στην Ιστορία…

Η εβδομαδιαία εκπομπή «Κρητικά Καληνωρίσματα» επί 13 χρόνια, εμπλουτίζει τη Γνώση και πλαταίνει το συναίσθημα και μας αποκαλύπτει με ιδιαίτερα ευχάριστο τρόπο, τη σημαντικότητα της πλούσιας Ελληνικής Παράδοσης, ακόμα και μέσα από τις συγκινητικές «Μαντινάδες», αποδεικνύοντας και πάλι την αλήθεια του Ταγκόρ: «Ο Θεός με σέβεται όταν δουλεύω, μα με αγαπά όταν τραγουδώ».

Μαίρη Παπανδρέου • Ροδιακή 29/12/2016

Με το κόψιμο της βασιλόπιτας το ξεκίνημα της καινούργιας χρονιάς

συνέχεια από τη σελίδα 13

εφήβων. Και πόσο αρμονικά αυτά τα παιδιά πάντρευαν το άκουσμα, τις υπέροχες μουσικές των παιδιών που έπαιζαν λύρες, λαούτα και μαντολίνα, με τα βήματα του κάθε χορού. Δικαιωματικά οι γονείς, οι παππούδες και οι γιαγιάδες ένοιωσαν υπερηφάνεια για τα παιδιά τους τα οποία χειροκροτούσαν συνεχώς. Αυτό το χειροκρότημα ήταν και η ηθική αμοιβή για τον Γιώργο Παραγυιό και τη Μαρία Κουφού που όλη τη χρονιά ακάματα και με πολλή αγάπη δίνουν στα παιδιά τον καλύτερό τους εαυτό.

Ο Γιώργος Παραγυιός, συνοδευόμενος στα λαούτα και τα κρουστά από τους χαρισματικούς μαθητές του Βαγγέλη Ξεπαπαδάκη και Γιάννη Ροδίτη, συνέχισε την όμορφη μουσική βραδιά με τραγούδια και χορούς από τον πλούσιο μπαξέ της κρητικής μουσικής παράδοσης.

Η Βασιλόπιτα που κόπηκε ήταν προσφορά των χορηγών Φούρνοι Ποντικάκη και Pane di Capo, ενώ από την Αδελφότητα προσφέρθηκε η γλυκόπιοτη τσικουδιά και αναμνηστικά δώρα σε όλα τα παιδιά.

«Κοντζές και Διωματάρης»... μια άλλη ματιά*

συνέχεια από τη σελίδα 19

ότι το έργο «Κοντζές και Διωματάρης» του Γιάννη Νιωτάκη, ξεχώρισε για τις έξυπνες και γεμάτες ζωντάνια και εκφραστικότητα ατάκες, την πλοκή και ευρηματικότητά του που ενεργοποιούσαν το συναίσθημα και χάριζαν αβίαστα και αφειδώλευτα το γέλιο στον θεατή...

Μ.Κ.

*** Ροδιακή 12/11/2016**

Μια τηλεοπτική εκπομπή με ιδιαίτερη σημειολογία*

συνέχεια από τη σελίδα 21

ενθουσιώδη τηλεφωνικά και ηλεκτρονικά μηνύματα που έλαβε η εκπομπή.

Μια θαυμάσια εκπομπή, που μας έδωσε με τον πιο ευχάριστο τρόπο, μαθήματα Ζωής, Ευτυχίας και Γνώσης. Απέδειξε, με τους προσκαλεσμένους της «Αδελφότητας Κρητών Ρόδου Ψηλορείτης», ότι η Ευτυχία βρίσκεται μέσα από την προσφορά Αγάπης. Η Αγάπη, το ανώτατο αυτό συναίσθημα που διδάσκει με χίλιους τρόπους η Εκκλησία μας, είναι που οδηγεί το άτομο στην Πίστη και στην Ηθικότητα.

«Εκεί όπου υπάρχει μεγάλη Αγάπη, γίνονται πάντα Θαύματα», βεβαιώνουν οι γνώστες της Ζωής, και μας το απέδειξε η «Αδελφότητα Κρητών Ρόδου Ψηλορείτης», για μιάν ακόμα φορά και μέσα από την εξαιρετική εκπομπή της τηλεόρασης «ΘΑΡΡΙ», «Πρόσωπο προς Πρόσωπο» του π. Νεκτάριου Πόκκια.

Μαίρη Παπανδρέου

*** Ροδιακή 26/11/2016**

Βιβλία που πήραμε

Ειρήνη Ταχατάκη
«Η Λαϊκή Ιατρική στην Κρήτη» - Ηράκλειο 2016

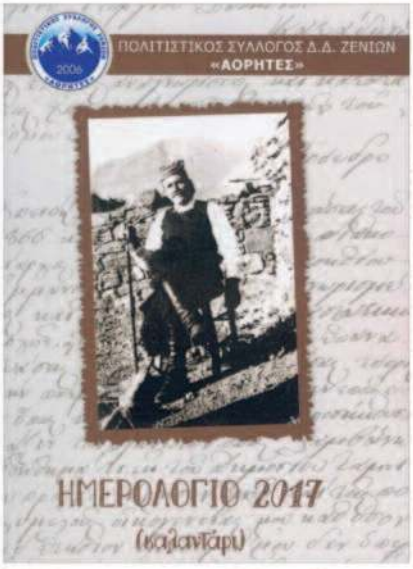
Είναι εντυπωσιακό το έργο που μας έχει δώσει μέχρι σήμερα η ευγενική αρχόντισσα της Κρήτης – δασκάλα Ειρήνη Ταχατάκη από τις Αρχάνες. Και είναι μια μεγάλη παρακαταθήκη για τους μελετητές της Κρητικής παράδοσης. Το έργο της το οποίο αφορά στη λαογραφία, τη λογοτεχνία μα και τη ζωγραφική και το κρητικό κέντημα έχει μια ιδιαίτερη μοναδικότητα. Στηρίζεται στις πρωτογενείς πλούσιες πηγές της προφορικής μας παράδοσης όπως έχει καταγραφεί από τη συγγραφέα κατά την πολύχρονη ενασχόλησή της με το αντικείμενο αυτό. Να προσθέσουμε ότι η Ειρήνη Ταχατάκη έχει πραγματοποιήσει έμμετρη διασκευή του Ομηρικού Έπους 15.000 στίχων σε δύο τόμους με 600 σελίδες, όπως και του Ακριτικού έπους «Διγενής Ακρίτας» με 4.500 στίχους. Η Κρητική γραμματεία έχει πλουτιστεί με 32 βιβλία της, ενώ τα δημοσιεύματά της στον Κρητικό τύπο είναι αμέτρητα. Ασχολήθηκε με το ραδιόφωνο, οι ραδιοφωνικές της εκπομπής έχουν αφήσει εποχή, ενώ θεατρικά της έργα έχουν ανεβεί από θεατρικές ομάδες αλλά έχουν γίνει και τηλεοπτικές σειρές. Στα τελευταία της έργα, «Παραμύθια της Κρήτης», «ο Γιούχτας με τσ' Αρχάνες», «τα εργόχειρα της Κρήτης» προστίθεται το καινούργιο της «Η Λαϊκή Ιατρική στην Κρήτη». Στο βιβλίο αυτό, εκτός από την αναφορά σε αρρώστιες και γιατροσόφια, διαβαστικά, και γητειές, υπάρχουν πολλές πληροφορίες σε βότανα, συνταγές και οδηγίες που ακολουθούσαν οι παλιοί για την αντιμετώπιση των διαφόρων ασθενειών. Ιδιαίτερη αξία, κυρίως για τον τόπο, τις Αρχάνες, έχει η αναφορά σε παλιούς Αρχανιώτες που άφησαν το στίγμα τους στη ζωή και την καθημερινότητα των ανθρώπων της περιοχής. Οι ευχαριστίες στον πρόλογο του βιβλίου από το φαρμακοποιό Γιάννη Χλουβεράκη, ξεχωριστό φίλο και της Αδελφότητάς μας, απηχούν και τις δικές μας ευχαριστίες. «Οφείλουμε ευχαριστίες πολλές στην κυρία Ειρήνη Ταχατάκη, η οποία, με απεριόριστη φιλοπονία, προσφέρει πάντοτε κάτι ουσιαστικό και διασώζει την παράδοση του τόπου». Και μια πρόσθετη ευχή. Να είναι πάντα καλά για να μας δώσει και όσα ακόμη έχει στην καρδιά της αλλά και το ανέκδοτο έργο που έχει στα ερμάρια της πλούσιας λαογραφικής της καταγραφής.

Ημερολόγιο 2017 (Καλαντάρι)
Πολιτιστικός Σύλλογος Δ.Δ. Ζενίων «Αορήτες»

Λες και ήτανε οψές, που είχαμε πάρει το καλαντάρι του '16, κανίσκι του ξεχωριστού μας φίλου, συγγραφέα και μελετητή της κρητικής παράδοσης Μιχάλη Χουρδάκη – Νίσπιτα. Ο καινούργιος χρόνος, καλά ξεκίνησε, με το καινούργιο, του 2017, καλαντάρι του Πολιτιστικού Συλλό-

συνέχεια στη σελίδα 27

συνέχεια από τη σελίδα 26

γου Ζενίων με την υπογραφή και πάλι του Νίσπιτα. Και μας εύχεται, έμμετρα πάντα, ο επιμελητής της έκδοσης. «Το δώρο που εδιάλεξα δεν έχει την αξία, το ό,τι σας θυμήθηκα αυτό 'ναι η ουσία. Πέμπω για τα Χριστούγεννα ένα μικρό δωράκι, αλλά το πέμπω από καρδιάς στο Γιάννη το Νιωτάκη». Μοναδικό αυτό το «μικρό δωράκι», μεγάλο από πλευράς πολιτιστικής προσφοράς. Από έναν σύλλογο που δραστηριοποιείται με ζήλο και μεράκι, για να προσφέρει στην παράδοση του Μεραμπέλλου. Στο φετινό καλαντάρι περιλαμβάνονται επετειακά σημειώματα, αναθυμήματα και νάκλια του Λασιθιού με τη σφραγίδα του λαογράφου – δημοσιογράφου Μιχάλη Χουρδάκη – Νίσπιτα. Το υλικό αυτό δίνει στο καλαντάρι συλλεκτικό χαρακτήρα δεδομένου ότι οι λαογραφικές καταγραφές που περιλαμβάνονται αποτελούν πολύτιμα στοιχεία από την πλούσια συλλογή του Νίσπιτα. Με την ευρύτερη κυκλοφορία του ημερολογίου τα στοιχεία που περιέχονται γίνονται κτήμα όσων αποκτούν το καλαντάρι, κάτι που αποτελεί μοναδική προσφορά στη λαογραφία και στην παράδοση από τον Πολιτιστικό Σύλλογο που έχει εκδώσει το ημερολόγιο. Και που αξιοποιεί τόσο δημιουργικά τον πλούτο που περιλαμβάνουν οι πολύτιμες καταγραφές του Μιχάλη Χουρδάκη – Νίσπιτα. Μεταφέρουμε τη μαντινάδα που μας υποδέχεται, όταν ανοίγουμε το καλαντάρι που μας άρεσε ιδιαίτερα.

Ευχόμαστε χρονιά καλή να πέψει ο Θιός σε όλους,

φίλους, γνωστούς και άγνωστους και σ' όλους τσοι Συλλόγους.

Αβάσταχτη ζωή

συνέχεια από τη σελίδα 23

αφού την ίδια μέρα ήκουσε απού το ράδιο πως εκαταλάβανε οι Γερμανοί το Αεροδρόμιο τση Ρόδου. Ούτε με όπλα, ούτε με μπόμπες, μηδέ με πολεμικά πλοία. Επέσανε σαν αλεξιπτωτιστές με αλεξίπτωτα κεντημένα με λίγα Ευρώ. Όπου φτωχός και η μοίρα ντου. Ενεστορήθηκε πως μόνο οι Κρητικοί τσι υποδεχτήκανε όπως ήπρεπε όντεν επήγανε να καταλάβουνε το αεροδρόμιο του Μάλεμε στην Κρήτη. Άλλα χρόνια ετότεσας, άλλοι αθρώποι. Ετότεσας είχανε ακόμη τσίπα και ελογαργιάζανε πιο καλά την τιμή και την λευτεριά ντως και όϊ το στομάχι ντως. Ύστερα επαρηγορήθηκε μιαολιά, γιατί εσκέφτηκε πως η μόνη αντίσταση που μας επόμεινε να κάνομε είναι να κρατήξομε τσι παραδόσεις μας, τσι χορούς, και τα τραγούδια μας. Κι αυτό πρέπει να κάνομε όπου και να βρεθούμε, γιατί αλλιώς σε μιαολιά γκαιρό δε δα κατέχομε ποίοι είμαστε.

Με βάρσαμο κι αρισμαρή - μαντιναδολόγοι

Άγιος Βασίλης νά 'μουνε...

Άγιος Βασίλης νά μουνε, τσι πόρτες να γυρίζω,
τούτες τσι μέρες που θωρώ, αθρώπους και δακρύζω.
Να κουβαλώ χαμόγελα, ελπίδες να μοιράζω,
να ξολαλώ κάθε χαρά, να την εξουσιάζω.
Στσι διαταγές μου να γροικά, στ' αρχοντικά να μπαίνει,
μικρούς μεγάλους αγκαλιά, να παίρνει να ζεσταίνει.
Με την αγάπη να 'σβηνα, του καθενούς τα λάθη,
να γαληνέψω τσι ψυχές, τα μίση και τα πάθη.
Στω (γ)κοπελιώ τα βλέμματα, χαρές να ζωγραφίζω,
γλυκολοΐδια να βαστώ, για να τα ποχερίζω.
Είναι πολλά που θα 'θελα, και δε μπορώ να κάνω
μα προσπαθώ τουλάχιστον, ίσαμε εκειά που φτάνω...

Αντώνης Κουκλινός

Χρόνε γοργόφτερο πουλί

Χρόνε, γοργόφτερο πουλί, ποιος θα σε σημαδέψει
και είντα χέρα θα βρεθεί τη μπαλωθιά να παίξει;
Και να σε 'φήσει μισερό, να μην ξανασαλέψεις
και τσ' ομορφάδες του ντουνιά φεύγοντας να τσι κλέψεις.
Να μην ψαραίνεις κεφαλές, τα νιάτα να μην παίρνεις
και στο ποδάρι τσ' άνοιξης χειμώνα να μη φέρνεις.
Να μη γκρεμίζεις όνειρα φεύγοντας σα ντον κλέφτη
και τ' οχυρό τση ζήσης μας σιγά σιγά να πέφτει.
Αναμεσίς μας σα θνητός να 'χεις και συ μια θέση,
την αυτοκρατορία σου να τηνε δω να πέσει.
Και η ζωή μας να σταθεί στα μυρισμένα νιάτα
και να τηνε ξεχάσομε τω γεραθιώ τη στράτα.
Να ζούμε δίχως ν' ακουμπάς απάνω μας τη χέρα,
να παίρνεις τσ' ομορφάδες μας και να προσθέτεις γέρα.

Άννα Σκανδαλάκη

www.psiloritis.gr

Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ

Εμπλουτίζεται συνεχώς η ιστοσελίδα της Αδελφότητας Κρητών Ρόδου www.psiloritis.gr. Επισκεφτείτε την κι αφήστε το μήνυμά σας...

Αθιβολές

Μην αναπνέεις

Ένας γέρος στον Καψόδασο ήταν πολύ άρρωστος και πήγε να τονε δει ο αδελφός του.

- Ε, είντα κάνεις εδά, αδερφέ μου, δεν εκαλυτέρισες ακόμη; Τον ρώτησε.

- Είντα να σου πω, κάθε μέρα είμαι χειρότερα. Εδά τελευταία δεν μπορώ να πάρω μουδέ την αναπνοή μου, του απάντησε ο άρρωστος.

- Κουράγιο θα κάνεις, μα να σου περάσει θέλει. Αν είναι 'δα και για την αναπνοή σου, μην τηνε παίρνεις. Ό,τι δε μπορεί κανείς να κάνει τ' αφήνει ακάμωτο!

Κανάκη Γερωνυμάκη «Σφακιανή Λαογραφία»

νάκλια

Σάϊκα δεν εμέτρησα καλά...

Το Κοντομανωλιό είχε ένα μαγαζάκι στην αποπάνω αγορά με λίγα σχολικά, τσιγάρα, καραμέλες και άλλα ψιλικά. Ο πατέρας του ήταν λάτρης της ρακής και κάθε βράδυ έπινε τα καραφάκια του. Κάποια ώρα, όταν έκρινε πως ήταν εντάξει, ξεκινούσε να γυρίσει στο σπίτι του. Η πόρτα του σπιτιού του ήταν σε απόσταση εξήντα περίπου μέτρων από τη γωνία που είχε το φανάρι του δρόμου. Όταν έφτανε στη γωνία άρχιζε και μετρούσε τα βήματά του, γιατί δεν έβλεπε καλά καλά από τη ρακή που είχε πιει, έβγαζε το κλειδί από τον κόκαλό του, το έβαζε στην κλειδαρότρυπα, ξεκλείδωνε και έμπαινε στην αυλή του σπιτιού του.

Ένα βράδυ, μια παρέα, για να τον πειράξει, πήγε και έκτισε πρόχειρα με πέτρες την αυλόπορτα του σπιτιού και ανεβήκανε όλοι στο δώμα περιμένοντας να δουν τι θα κάνει.

Αυτός έφτασε στη γωνία, και άρχισε να μετρά μέχρι την πόρτα του. Φτάνει, πολεμά να βάλει το κλειδί στην κλειδαριά, μα πουθενά η κλειδαρότρυπα. Σιγομουρμουρίζει μοναχός του. «Σάϊκα δεν εμέτρησα καλά». Γυρίζει ξανά στη γωνία και αρχίζει πάλι το μέτρημα. Φτάνει στη χτισμένη πόρτα, ψάχνει να βρει την κλειδαριά, μα πράμα. Η παρέα στο δώμα είχε λυθεί στα γέλια. Νευριασμένος ο πατέρας του Κοντομανωλιού άρχισε να χτυπά το κλειδί στις πέτρες, με κίνδυνο να πέσουν και να τον χτυπήσουν. Όταν γύρισε πίσω για να μετρήσει ξανά, τα πειραχτήρια κατέβηκαν από το δώμα μάνι μάνι, έβγαλαν τις πέτρες από την αυλόπορτα και ξανανέβηκαν στο δώμα.

Όταν έφτασε, μετρώντας για τρίτη φορά, κατάφερε να βρει την τρύπα και να βάλει το κλειδί στην κλειδαριά. Μόλις άνοιξε, ακούστηκε να λέει: «Φάντασμα ήτανε κοντό και δεν μ' άφηνε να βρω την πόρτα;».

Γιάννης Κούνδουρος

ΚΑΣΑΠΗΣ Β. & ΣΚΟΥΛΑΣ Β. Ο.Ε.

ΕΜΠΟΡΙΟ & ΣΕΡΒΙΣ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ

✓ Ειδικές τιμές στους Κρητικούς και στους φίλους της Αδελφότητας!

6ο χλμ. Λ. ΡΟΔΟΥ - ΛΙΝΔΟΥ • Τηλ.: 2241064025

INTERNATIONAL COACH service

Αθηνών 2, Ρόδος Τ.Κ. 85100
Τηλ. & Fax: 22410 64106
E-mail: inter-coachservices@hotmail.com

people & people

Εθνάρχου Μακαρίου 4 , Ρόδος 851 00
Τηλ. 22410 36444

ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ι.Μ.Ε. Ε.Π.Ε.

Μανώλης Ψυχογιός

ΕΔΡΑ: ΚΡΗΤΗ 5ο χλμ. Ηρακλείου Μοιρών
Τηλ.: 2810543418, Fax: 2810543419, Κιν. 6944337438
ΑΠΟΘΗΚΗ ΡΟΔΟΥ: 6ο χλμ. Ρόδου - Καλλιθέας
Τηλ.: 2241069319, Κιν. 6944337438

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΜΑΝΑΒΙΚΟ
Από το 1953
ΣΚΟΝΗΣ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ & ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΡΟΔΟΥ - ΚΑΛΥΜΝΟΥ - ΚΡΗΤΗΣ
Πώληση Χονδρική -Λιανική

Καναδά 37, Ρόδος • Τηλ.: 22410 21779
E-mail: skonisfruit@hotmail.com

Business Software
πληροφορική για επιχειρήσεις

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΑΜΒΑΚΑΣ Α.Ε.
ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΥ & ΛΙΝΔΟΥ ΓΩΝΙΑ
85100 ΡΟΔΟΣ
Τ. 22410 75218 - 44400
F. 22410 43396
www.b-soft.gr | dt@b-soft.gr

• Παξιμάδια
• Επάζυμα
• Κουλούρια
• Κριθαροκουλούρες

ΟΛΑ τα είδη Αρτοποιείας, & Ζαχαροπλαστικής

ΠΟΝΤΙΚΑΚΗ Δ. & Σ. Α.Ε.

5ο χλμ. Ρόδου Λίνδου • Τηλ: 22410.64650 62503 - 66430 • Fax: 22410.64620

ΠΑΝΑΓΡΟΤΙΚΗ ΡΟΔΟΥ Ο.Ε.

ΠΕΤΡΑΚΗΣ Ε. - ΧΑΤΖΗΜΑΝΩΛΗΣ Π. & Ε.

Γεωργικά Φάρμακα, Λιπάσματα
Σπόροι, Μηχανήματα, Είδη Κήπου
Αυτόματο Πότισμα

Κεντρικό: Σορωνή Ρόδος
Τηλ.&Fax: 2241041142, Κιν. 6944662800
Υποκ/μα: Τριανταφυλλίδη 1, Ασγούρου, Ρόδος, Τηλ. 2241060470, Κιν. 6946002441

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
μια ολιά
ΕΔΩΔΙΜΑ ΚΡΗΤΙΚΑ

Κρητικό Παντοπωλείο «Μια ολιά»

Αγνά προϊόντα, με αυθεντικές συνταγές από χωριά και γυναικείους συνεταιρισμούς της Κρήτης.

Βύρωνος 3, Κόβα Ρόδος • Τηλ. 2241033288

FOX TO KOLOSSOS

ΚΑΒΡΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΓΡΑΦΙΣΤΑΣ

ΠΑΣΤΙΔΑ *ΤΗΛ: 2241029544*
ΡΟΔΟΣ *ΚΙΝ: 6972895447*

Ειδικές τιμές στους Κρητικούς και στους φίλους της Αδελφότητας

ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΘΑΡΡΙ

Βιβλία, Εικόνες, Εκκλησιαστικά Είδη

Χατζηαγγέλου 3, Ρόδος
Τηλ. 2241035319

Ταβέρνα

ΦΛΩΡΑ

17ο χλμ. Ρόδου - Λίνδου
Αφάντου

Τηλ.: 22410 - 51825
Κιν.: 6978589774

Ι. Ανυφαντάκης ΑΕΒΕ
υδρομεταλ®

Επίσημος Συνεργάτης Δωδεκανήσων
LG
Life's Good

Ρόδος: Περιοχή Ασγούρου, Ρόδος 851 00 Τηλ.: 22410 60044
Fax: 22410 60026 • E-mail: inforodos@ydrometal.gr
www.ydrometal.gr

Δροσουλίτες
Ακάδικο

με Κρητικούς Μεζέδες

Τώρα σε ΝΕΑ διεύθυνση:
Αλεξ. Διάκου 5, Ρόδος
Τηλ. Ρεζερβέ: 22410 30021